

Specialiųjų tyrimų tarnybos išvados dėl Aplinkos apsaugos departamento Šiaulių valdybos ir jos struktūrinių padalinių: Šiaulių, Pakruojo, Telšių ir Mažeikių aplinkos apsaugos inspekcijų, taip pat Šiaulių gyvosios gamtos aplinko apsaugos inspekcijos vykdytų ūkio subjektų priežiūros ir kontrolės veiklos srityse veiklos srityse,
2 priedas

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS

Korupcijos rizikos analizė pradėta 2020 m. gegužės 25 d.
Korupcijos rizikos analizė baigta: 2020 m. rugsėjo 25 d.

<i>Eilės Nr.</i>	<i>STT pasiūlymai</i>	<i>Įgyvendintos ar planuojamos įgyvendinti priemonės</i>
Antikorupcinis nagrinėtų veiklos sričių vertinimas		
	Išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės nurodytas pasiūlymas.	<p>Atsižvelgta – detalizuoti ir nurodyti, kaip atsižvelgta (pavyzdžiui, kokie teisės aktai (projektai), koks punktas, rekomendacijos parengti arba rengiami, kokie kiti sprendimai priimti, koks atsakingas asmuo paskirtas ir pan.).</p> <p>Atsižvelgta iš dalies – detalizuoti, nurodyti, kaip atsižvelgta, koks teisės aktas priimtas, koks punktas reglamentuoja ir pan. Pagrįsti, kodėl atsižvelgta tik iš dalies.</p> <p>Neatsižvelgta – pagrįsti, kodėl neatsižvelgta.</p>
1.	Teisiniame reglamentavime įtvirtinti nuostatas dėl kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašo diferencijavimo pagal keliamos rizikos aplinkai dydį, veiklą, veiklos apimtį, skundus ir pan.	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Teisės aktai nenustato kontroliuojamų subjektų sąrašų sudarymo kriterijų, informacijos šaltinių, sąrašų sudarymo periodiškumo, jų rengimo, atnaujinimo ir keitimo procedūrų, taip pat neapibrėžia pačios kontroliuojamų ūkio subjektų sąvokos. Aplinkos apsaugos departamento direktoriaus 2020 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. AD1-350 „Dėl Ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinti Ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos, kuriai reikia gauti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus ar taršos leidimus, keliamos rizikos aplinkai vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas su TIPK ar TL) ir Ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos, kuriai nereikia gauti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų ar taršos</p>

	<p>leidimų, keliamos rizikos aplinkai vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas be TIPK ar TL), kuriais vadovaujantis turi būti sudaromi kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašai.</p> <p>Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklių, patvirtintų Aplinkos apsaugos departamento direktoriaus 2020 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. AD1-378 „Dėl Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, taisyklių patvirtinimo“ (toliau - Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklės) 14 p. numatyta, kad kontrolę atliekantys administracijos padaliniai privalo nuolat atnaujinti (patikslinti) turimus jų veiklos teritorijoje prižiūrimų ūkio subjektų sąrašus pagal ūkinės veiklos sritis bei duomenis apie jų vykdomą ūkinę veiklą. Kontrolę atliekančių administracijos padalinių vadovai atsakingi už šių sąrašų tikslumą bei išsamumą.</p> <p>Taip pat kontrolę atliekančių administracijos padalinių vadovai atsakingi už tinkamą ūkio subjektų vykdomos veiklos rizikos dydžio nustatymą bei savalaikį šių duomenų pateikimą Veiklos organizavimo skyriui. Veiklos organizavimo skyriaus vedėjas atsakingas už tinkamą ir savalaikį ateinančių metų tikrinamų ūkio subjektų sąrašo sudarymą (minėtų taisyklių 15 p.).</p> <p>Vadovaujantis Aprašu be TIPK ar TL, iš esmės visi ūkio subjektai, juridiniai ir fiziniai asmenys, vykdantys ūkinę veiklą Lietuvos Respublikos teritorijoje, turi būti įtraukti į kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašus, tačiau, kad būtų sudarytas vieningas prižiūrimų ūkio subjektų sąrašas jo sudarymui ir jo diferencijavimui reikalingas automatizuotas, informaciją susisteminantis įrankis.</p> <p>Siekiant sukurti vieningą vykdomos ūkinės veiklos rizikingumu grindžiamos ūkio subjektų priežiūros planavimo sistemą, kuri leistų pagal tam tikrą algoritmą atrinkti, sugeneruoti tikrintinus ūkio subjektus pagal rizikos vertinimą, buvo atliktas integruoto rizikos vertinimo metodo (internetinio IRAM įrankio) testavimas. Taip pat šiuo metu Aplinkos ministerijai pateikta paraiška dėl įrankio (AAKIS) diegimo, kuriuo naudojantis</p>
--	--

		<p>bus galima matyti visą informaciją apie ūkio subjektą, kada ir koks pareigūnas yra atlikęs patikrinimus, kokie pažeidimai nustatyti ir pan.</p> <p>Be kita ko, Aplinkos apsaugos departamentas planuoja dalyvauti Statistikos departamento koordinuojamame „Duomenų ežero“ projekte, kurio tikslas priežiūros institucijoms keistis duomenimis ir juos atverti visuomenei. Taip pat planuojama įgyvendinti priemonė - sudaryti darbo grupę (toliau – Darbo grupė), kuri paruoštų kontroliuojamų (prižiūrimų) ūkio subjektų sąrašų sudarymo teisinį reglamentavimą – kontroliuojamų (prižiūrimų) ūkio subjektų sąrašų sudarymo metodiką (aprašą).</p> <p>Visiškai įgyvendinimui dėl ūkio subjektų sąrašo sudarymo dėl rizikos vertinimo dydžio, keliamos rizikos aplinkai ir t.t. teisinį reglamentavimą galima bus įgyvendinti tik įvertinus sudarytos Darbo grupės išvadas.</p>
2.	<p>Tobulinti kontroliuojamų ūkio subjektų veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo metu pildomų dokumentų formą, kad būtų galima identifikuoti vertinimą atlikusį pareigūną.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Patvirtintuose Apraše su TIPK ar TL ir Apraše be TIPK ar TL įtvirtinta nuostata:</p> <p><i>„Departamento aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas (toliau – Pareigūnas), atlikęs ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimą, surašo tarnybinį pranešimą, kuriame nurodo ūkio subjektus, kurių rizikos vertinimas buvo atliktas. Tarnybinis pranešimas kartu su pridedamomis Duomenų formomis talpinamas į Vieningą dokumentų valdymo informacinę sistemą (toliau – VDVIS). Atliktas ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimas VDVIS suderinamas su tiesioginiu vadovu, kuris turi užtikrinti, kad rizikos dydis būtų įvertintas vadovaujantis Aprašo 11 punktu. Tiesioginiam vadovui patvirtinus ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimą, VDVIS sistemoje su juo supažindinamas Departamento Veiklos organizavimo skyriaus vedėjas ir Departamento Imuniteto tarnybos viršininkas“.</i></p> <p>Be kita ko, minėtų aprašų priede yra Ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo duomenų formos pavyzdys, kurį užpildant privaloma nurodyti ir vertinimą atlikusį pareigūną</p>
3.	<p>Kontroliuojamų ūkio subjektų ūkinės</p>	<p>Atsižvelgta.</p>

	<p>veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo procese nustatyti, kad būtų analizuojami ne tik praėjusių metų vieno struktūrinio padalinio patikrinimų aktų registruose užfiksuoti duomenys, bet visa kontroliuojamų ūkio subjektų veiklą charakterizuojanti informacija ir kitų AAD padalinių taikytos poveikio priemonės.</p>	<p>Aplinkos apsaugos departamentas neturi vieningos kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašų sudarymo, patikrinimų planavimo, kontrolės rezultatų fiksavimo informacinės sistemos. Vadovaujantis dokumentacijos planu informacijai apie ūkio subjektą saugoti sudaromos atskiros bylos. Bylas privalo prižiūrėti padalinys, kuriam priskirta ūkio subjekto kontrolė. Kiti ūkio subjekto veiklos tikrintojai, pavyzdžiui Apskaitos ir mokesčių kontrolės departamentas, gali turėti savo ūkio subjekto bylą. Planuojamos įgyvendinimo priemonės – Aplinkos apsaugos departamento direktoriaus įsakymu nustatyti, kad informaciją apie atliktus ūkio subjekto kontrolės veiksmus ir jų rezultatus privaloma perduoti administracijos padaliniui, kuriam priskirta ūkio subjekto kontrolė.</p> <p>Kaip minėta aukščiau, siekiant valdyti ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos informaciją, būtina turėti susistemintą, automatizuotą informacinę sistemą. Aplinkos ministerijai pateikta paraiška dėl įrankio (AAKIS), kuriuo naudojantis bus galima matyti visą informaciją apie ūkio subjektą, kada ir koks pareigūnas yra atlikęs patikrinimus, ką nustatęs ir pan.</p>
4.	<p>Tobulinti atrankos planiniams patikrinimams kriterijų sąrašą ir aiškiai nustatyti vertinamą laikotarpį, taip pat į kriterijų sąrašą įtraukti objektų veiklos aplinkai rizikos vertinimo kriterijų.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Apraše su TIPK ir TL ir Apraše be TIPK ir TL įtvirtintos nuostatos:</p> <p><i>Paskutiniai patikrinimų metai – laikotarpis, išreikštas kalendoriniais metais, kai Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – Departamentas) atliko ūkio subjekto veiklos paskutinį planinį ar neplaninį patikrinimą. Jei už Departamento patikrinimo metu nustatytus aplinkos apsaugos pažeidimus administracinio sprendimo priemonės taikytos kitais kalendoriniais metais, paskutiniais patikrinimų metais laikomi kalendoriniai metai, kai buvo taikytos administracinio sprendimo priemonės.</i></p> <p>Ūkio subjektui vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai dydis nustatomas vertinant Aprašo III skyriuje nurodytus vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo veiksnius ir vertinimo rezultatus. Jei per paskutinius patikrinimų metus už ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimus fiziniams ar juridiniams</p>

		<p>asmenims taikytos administracinio sprendimo priemonės, jos fiksuojamos Ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo duomenų formoje (Aprašo priedas) (toliau – Duomenų forma).</p> <p>Atlikus kontroliuojamų (prižiūrimų) ūkio subjektų sąrašų sudarymo teisinį reglamentavimą, planuojama koreguoti Aprašą su TIPK ir TL ir Aprašą be TIPK ir TL.</p>
5.	<p>Šiaulių valdybos darbuotojo(-ų) pareigybės aprašyme įtvirtinti nuostatas, kuriomis atsakingam asmeniui būtų pavesta vykdyti kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašo sudarymą ir remiantis tarnybiniais pranešimais vykdyti informacijos atnaujinimą laiku.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Departamento administracijos padalinio kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašus sudaro, atnaukina padalinio vadovo paskirti darbuotojai.</p> <p>Darbo grupės siūlomame ūkio subjektų sąrašų sudarymo reglamentavime planuojama nustatyti sąrašo sudarymo tvarką. Atlikus šį teisinį reglamentavimą galima bus įvertinti tikslingumą Šiaulių valdybos darbuotojo(-ų) pareigybės aprašyme įtvirtinti nuostatas, kuriomis atsakingam asmeniui būtų pavesta vykdyti kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašo sudarymą ir remiantis tarnybiniais pranešimais vykdyti informacijos atnaujinimą laiku</p>
6.	<p>Struktūriniuose padaliniuose suvienodinti naujų ir anksčiau netikrintų kontroliuojamų ūkio subjektų įtraukimo į sąrašą etapą bei jį fiksuoti raštu arba kita proceso atsekamumą turinčia tvarka. Taip pat kiekvienais metais inicijuoti užklausas savivaldybėms, Valstybinei mokesčių inspekcijai, kitoms kontroliuojančioms institucijoms dėl duomenų gavimo ir naujų subjektų identifikavimo.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Dabartiniu metu nėra atsekamumo, kas įtraukia ar išbraukia iš kontroliuojamų objektų sąrašo atskirus ūkio subjektus. Užklausos kitoms priežiūrą vykdančioms institucijoms vykdomos necentralizuotai.</p> <p>Aplinkos apsaugos departamentas kreipėsi į Aplinkos ministeriją dėl AAKIS sistemos audito, kurio metu būtų galima nustatyti, ar šią sistemą būtų galima pritaikyti departamento veiklos efektyvinimui, tame tarpe ir ūkio subjektų sąrašo sudarymui, atnaujinimui, kuriame būtų galima matyti ir atsekamumą, kas duomenis įvedė, kas koregavo, esant reikalui galimybė juos atstatyti.</p> <p>Taip pat darbo grupės siūlomame ūkio subjektų sąrašų sudarymo reglamentavime planuojama nustatyti sąrašo sudarymo, informacijos gavimo tvarką.</p>
7.	<p>Vykdyti vidinę kontrolę, siekiant sumažinti su žmogiškuoju veiksniu susijusias korupcijos rizikas, kai į kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašą galimai sąmoningai neįtraukiami tam tikri subjektai, pvz., kurie deklaruoti</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklėse nurodoma:</p> <p><i>Kontrolę atliekantys administracijos padaliniai privalo nuolat atnaujinti</i></p>

	<p>pareigūnų privačių interesų deklaracijose.</p>	<p><i>(patikslinti) turimus jų veiklos teritorijoje prižiūrimų ūkio subjektų sąrašus bei duomenis apie jų vykdomą ūkinę veiklą. Kontrolę atliekančių administracijos padalinių vadovai atsakingi už šių sąrašų tikslumą bei išsamumą.</i></p> <p>Svarbu pabrėžti, kad Apraše su TIPK ar TL ir Apraše be TIPK ar TL 6 punkte įtvirtinta, kad su ūkio subjektu sąrašu ir įvertinta rizika supažindinamas Departamento Veiklos organizavimo skyriaus vedėjas ir Departamento Imuniteto tarnybos viršininkas. Imuniteto tarnyboje bus pavesta vykdyti atitikties pareigūno funkcijas pagal VTEK rekomendacijas.</p> <p>Aprašų 14 punkte įtvirtinta, kad esant viešųjų ir privačių interesų konflikto požymiams, pareigūnai privalo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyta tvarka pareikšti nusišalinimą nuo ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo.</p> <p>Vadovaujantis Viešųjų ir privačių interesų derinimo Aplinkos apsaugos departamente prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašu, patvirtintu Departamento direktoriaus 2020-02-28 įsakymu Nr. AD1-63 „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo Aplinkos apsaugos departamente prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo pakeitimo“ 5 punkte įtvirtinta pareiga Tiesioginiams vadovams ne rečiau kaip kartą per metus susipažinti su jiems pavaldžių Tarnautojų deklaracijomis, kurias turi už privačių interesų deklaravimo kontrolę, konsultavimą privačių interesų deklaravimo klausimais atsakingas asmuo, ir apie tai pažymi Susipažinimo su pavaldžių tarnautojų privačių interesų pateikta deklaracija registracijos žurnale.</p> <p>Pažymima ir tai, kad vadovaujantis Aprašu be TIPK ar TL iš esmės visi ūkio subjektai, juridiniai ir fiziniai asmenys, vykdytys ūkinę veiklą Lietuvos Respublikos teritorijoje, turėtų būti įtraukti į kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašus, tačiau šiuo klausimu numatyta sukurti vieningą vykdomos ūkinės veiklos rizikingumu grindžiamos ūkio subjektų priežiūros planavimo sistemą, kuri leistų pagal tam tikrą algoritmą atrinkti, sugeneruoti tikrintinus ūkio subjektus pagal rizikos vertinimą. Šiuo metu atlikus integruoto rizikos vertinimo metodo</p>
--	---	--

		(internetinio IRAM įrankio) testavimą AM sprendžiamas klausimas dėl jo įdiegimo.
8.	Valdybos pareigūnams atnaujinti privačių interesų deklaracijas, kuriose deklaruoti savo ir artimų asmenų vykdomas veiklas, darbovietes, kurias tikrinant reidų, akcijų, planinių ar neplaninių patikrinimų metu gali kilti interesų konfliktas.	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Šiuo metu Departamente nėra sudarytų ūkio subjektų sąrašų apie pareigūnų turimus ryšius su fiziniais ir (ar) juridiniais asmenimis, kurie galėtų turėti įtakos viešųjų ir privačių interesų konflikto situacijai, atliekant neplaninius ir planinius patikrinimus, tačiau vadovaujantis Viešųjų ir privačių interesų derinimo Aplinkos apsaugos departamente prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo, patvirtinto Departamento direktoriaus 2020-02-28 įsakymu Nr. AD1-63 „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo Aplinkos apsaugos departamente prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo pakeitimo“ 5 punkte įtvirtinta pareiga Tiesioginiams vadovams ne rečiau kaip kartą per metus susipažinti su jiems pavaldžių Tarnautojų deklaracijomis, kurias turi už privačių interesų deklaravimo kontrolę, konsultavimą privačių interesų deklaravimo klausimais atsakingas asmuo, ir apie tai pažymi Susipažinimo su pavaldžių tarnautojų privačių interesų pateikta deklaracija registracijos žurnale.</p> <p>Taip pat minėto Tvarkos aprašo 4 punkte įtvirtinta pareiga Departamento tarnautojams pateikus patikslintą deklaraciją, apie tai el. paštu informuoti savo tiesioginį vadovą.</p> <p>Planuojama Aplinkos apsaugos departamento direktoriaus įsakymu administracijos padaliniais sudaryti ūkio subjektų, su kuriais pareigūnai turi ryšius, kurie galėtų turėti įtakos viešųjų ir privačių interesų konflikto situacijai, atliekant neplaninius ir planinius patikrinimus, sąrašus; atnaujinti privačių interesų deklaracijas; darbo grupės siūlomame ūkio subjektų sąrašų sudarymo reglamentavime nustatyti tokio sąrašo sudarymą.</p> <p>Departamente susirinkimų metu, el. priminimais nuolat darbuotojams primenama apie pareigą deklaruoti privačius interesus ar atnaujinti pasikeitusią informaciją.</p>
9.	Šiaulių valdyboje parengti ir pastoviai atnaujinti ūkio subjektų sąrašą apie pavaldžių pareigūnų turimus ryšius su fiziniais ir (ar) juridiniais asmenimis, kurie galėtų turėti įtakos viešųjų ir privačių interesų konflikto situacijai, atliekant neplaninius ir planinius	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Analogiškas 8 punktui.</p>

	patikrinimus.	
10.	Vykdyti kontroliuojamų ūkio subjektų veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo vidaus kontrolę ir užtikrinti, kad struktūriniuose padaliniuose atliekamas subjektų veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimas būtų aiškus, motyvuotas ir skaidrus.	Atsižvelgta. Apraše su TIPK ir TL ir Apraše be TIPK ir TL įtvirtinta nuostata: <i>Departamento aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas (toliau – Pareigūnas), atlikęs ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimą, surašo tarnybinį pranešimą, kuriame nurodo ūkio subjektus, kurių rizikos vertinimas buvo atliktas. Tarnybinis pranešimas kartu su pridedamomis Duomenų formomis talpinamas į Vieningą dokumentų valdymo informacinę sistemą (toliau – VDVIS). Atliktas ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimas VDVIS suderinamas su tiesioginiu vadovu, kuris turi užtikrinti, kad rizikos dydis būtų įvertintas vadovaujantis Aprašo 11 punktu. Tiesioginiam vadovui patvirtinus ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimą, VDVIS sistemoje su juo supažindinamas Departamento Veiklos organizavimo skyriaus vedėjas ir Departamento Imuniteto tarnybos viršininkas.</i>
11.	Taikyti praktiką, kad pareigūno sprendimas dėl ūkio subjekto priskyrimo didesnei ar mažesnei rizikai būtų raštu suderinamas su tiesioginiu vadovu, bei dokumentuose pagrįsti tokio sprendimo priėmimo motyvus.	Atsižvelgta. Analogiškas 10 punktui.
12.	Įvertinti korupcijos rizikos analizės metu nustatytus pastebėjimus dėl Šiaulių valdybos struktūrinių padalinių veiklos, kai neatlyginama gamtai padaryta žala, neva nesant galimybės nustatyti tikslaus padarytos žalos dydžio.	Atsižvelgta. Planuojama pavesti 1. Šiaulių valdybos viršininkui ištirti korupcijos rizikos analizės metu nustatytus pastebėjimus dėl Šiaulių valdybos struktūrinių padalinių veiklos, kai neatlyginama gamtai padaryta žala, neva nesant galimybės nustatyti tikslaus padarytos žalos dydžio. 2. Teisės departamentui parengti žalos skaičiavimo rekomendacijas pareigūnams, kuriuose būtų nurodyti atvejai, kada žala neskaičiuojama.
	Šiaulių valdybai:	
13.	analizuoti situacijas, kai pernelyg ilgą laiką tarpą buvo netikrinti tam tikri kontroliuojami ūkio subjektai ir užtikrinti šio proceso vidaus kontrolę.	Atsižvelgta. Metinis ūkio subjektų patikrinimų planas sudaromas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. D1-145 patvirtintu „Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių

	<p>patikrinimų, vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, reikalavimų aprašu“, kurio 9 punkte nurodoma:</p> <p><i>Patikrinimų planas sudaromas vieneriems metams, atsižvelgus į:</i></p> <p>9.1. <i>tikrintinų ūkio subjektų atrankos kriterijus, nurodytus šio Reikalavimų aprašo 10 punkte;</i></p> <p>9.2. <i>kontrolę atliekančio subjekto nustatytus ūkio subjektų kontrolinės veiklos prioritetus, nustatytus metiniame veiklos plane;</i></p> <p>9.3. <i>kontrolę atliekančio subjekto turimus žmogiškuosius ir materialinius išteklius aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei vykdyti;</i></p> <p>9.4. <i>kontrolę atliekančio subjekto patvirtintą Patikrinimų programą, kurioje privalo būti pateikiama ši informacija: bendras svarbių aplinkosaugos klausimų vertinimas; geografinė vietovė, kuriai taikoma Patikrinimų programa; įrenginių, kuriems taikoma Patikrinimų programa, sąrašas; Patikrinimų plano parengimo procedūros; neplaninių patikrinimų tvarka; jei būtina, skirtingų tikrinimus atliekančių institucijų bendradarbiavimą reglamentuojančios nuostatos.</i></p> <p>Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklėse numatyta:</p> <p><... Veiklos organizavimo skyriaus vedėjas atsakingas už tinkamą ir savalaikį ateinančių metų tikrinamų ūkio subjektų sąrašo sudarymą.> Taip pat: „Kai ūkio subjektas vykdo kelias tikrinamas ūkines veiklas, einamaisiais metais tikrinama (-os) ūkinė (-ės) veikla (-os) nustatoma (-os) atsižvelgiant į nustatytus metinius aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės prioritetus, ūkio subjektui nustatytą rizikos dydį įtakojusius ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo veiksnius (veiklos rūšį ir (ar) priimtą administracinį sprendimą), metiniame Departamento veiklos plane suplanuotas priemonės, teisės aktais nustatytą konkrečios ūkinės veiklos tikrinimo periodiškumą. Tuo atveju, jeigu ūkio subjekto konkreti tikrinama ūkinė veikla 5 metų laikotarpiu nebuvo tikrinta, būtina ją patikrinti per artimiausią šio ūkio subjekto planinį patikrinimą“. Tokiu būdu užtikrinama, kad ūkio subjektų sąrašė esantys ūkio subjektai būtų patikrinti per 5</p>
--	---

		<p>metus.</p> <p>Kaip minėta aukščiau, Aplinkos apsaugos departamento planuose numatyta sukurti vieningą vykdomos ūkinės veiklos rizikingumu grindžiamos ūkio subjektų priežiūros planavimo sistemą, kuri leistų pagal tam tikrą algoritmą atrinkti, sugeneruoti tikrintinus ūkio subjektus pagal rizikos vertinimą. Šiuo metu atlikus integruoto rizikos vertinimo metodo (internetinio IRAM įrankio) testavimą AM sprendžiamas klausimas dėl jo įdiegimo.</p>
14.	<p>užtikrinti, kad struktūriniuose padaliniuose atliekant neplaninius patikrinimus juose dalyvautų 2 ir daugiau pareigūnų.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Dėl didelio neplaninių patikrinimų kiekio ir žmogiškų išteklių stokos neįmanoma užtikrinti, kad visus neplaninius patikrinimus atliktų 2 pareigūnai.</p> <p>Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklėse nustatyta prievolė filmuoti neplaninio patikrinimo eigą, jei neplaninį patikrinimą atlieka 1 pareigūnas: „<i>Pareigūnas, atlikdamas patikrinimą, privalo užtikrinti, kad vaizdo fiksavimo ar stebėjimo priemonės (mobilios vaizdo stebėjimo kameros, automobiliniai vaizdo registratoriai ar kitos vaizdo stebėjimo priemonės) būtų naudojamos Departamento direktoriaus įsakymu patvirtinta Vaizdo duomenų tvarkymo Aplinkos apsaugos departamente prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo nustatyta tvarka</i>“ (taisyklių 27.10 papunktis).</p>
15.	<p>išanalizuoti Šiaulių gyvosios gamtos aplinkos inspekcijos patikrinimų duomenis ir atsižvelgiant į korupcijos rizikos analizės metu nustatytas aplinkybes užtikrinti pareigūnų rotaciją, taip pat taikyti papildomas vidaus kontrolės priemones dėl neplaninių patikrinimų atlikimo kokybės įvertinimo.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Departamento 2020 metų korupcijos prevencijos priemonių plane numatyta: Vykdamas planinių ir neplaninių ūkio subjektų kontrolę, taikyti rotacijos principą tarp inspektorių, inspekcijų / skyrių ir valdybų. Tuo siekiama formuoti vienodą panašaus pobūdžio patikrinimų atlikimo praktiką. Taip pat Departamento 2020 metų korupcijos prevencijos priemonių plane numatyta padalinių vadovams patikrinti ne mažiau kaip 10 padalinio pareigūnų surašytų patikrinimo aktų ir su jais susijusių procesinių dokumentų per ketvirtį.</p>
16.	<p>suvienodinti analogišką veiklą vykdančių kontroliuojamų ūkio subjektų planinių patikrinimų būdą arba dokumentuose aiškiai pagrįsti patikrinimo būdo pasirinkimą.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklių 7 p. nurodoma: <i>Ūkio subjektų patikrinimų metu tikrinama</i></p>

	<p>Metiniuose patikrinimo planuose, patikrinimo aktų registruose ir kituose dokumentuose kontroliuojamų ūkio subjektų veiklas, sritis, kitus duomenis žymėti vienoda tvarka.</p>	<p><i>ūkinė veikla:</i></p> <p>7.1. <i>atliekų tvarkymas (visi tvarkymo būdai, atsakomybės principo „teršėjas moka“ taikymas, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išdavimas);</i></p> <p>7.2. <i>nuotekų tvarkymas (valymas ir išleidimas);</i></p> <p>7.3. <i>teršalus į aplinkos orą išmetančių šaltinių eksploatavimas (organizuotas ir neorganizuotas teršalų išmetimas);</i></p> <p>7.4. <i>mokesčių už aplinkos teršimą ir valstybinius gamtos išteklius apskaičiavimas ir deklaravimas;</i></p> <p>7.5. <i>cheminių medžiagų ir cheminių mišinių naudojimas (gamyba, importas, platinimas, ruošimas ir naudojimas);</i></p> <p>7.6. <i>genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų mikroorganizmų naudojimas;</i></p> <p>7.7. <i>gyvosios gamtos išteklių naudojimas (žvejyba, medžioklė, prekyba, laikymas);</i></p> <p>7.8. <i>gamtos išteklių gavyba (naudingos iškasenos, vanduo, geoterminė energija);</i></p> <p>7.9. <i>savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų naudojimas;</i></p> <p>7.10. <i>kita aplinkos apsaugos teisės aktais reglamentuojama ūkinė veikla (užterštų teritorijų tvarkymas, laivų eksploatavimas, vandens telkinio išuvinimas, hidrotechnikos statinių eksploatavimas, tvenkinio lygio reguliavimas, degalinių eksploatavimas, laukų tręšimas mėšlu ir srutomis ir pan.).</i></p> <p>Pilna apimtimi STT rekomendacija būtų įgyvendinta sukūrus vieningą daugialypiu vykdomos ūkinės veiklos rizikingumu grindžiamos ūkio subjektų priežiūros planavimo ir rezultatų registravimo sistemą.</p>
17.	<p>užtikrinti, kad kontroliuojamų ūkio subjektų sričių pasirinkimas, keitimas būtų raštu derinamas su tiesioginiais vadovais;</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>2020 m. patikrinimų plane nurodoma kokia ūkinė veikla tikrinama. Jos keitimas susijęs su patikrinimų plano keitimu.</p> <p>Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklėse nurodoma:</p> <p><i>Patikrinimų planas tvirtinamas ir gali būti keičiamas Departamento direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimu. Patikrinimų</i></p>

		<p>plano keitimą koordinuoja Departamento Veiklos organizavimo skyrius. Savarankiško administracijos padalinio vadovai tarnybiniu pranešimu informuoja Departamento Veiklos organizavimo skyriaus vedėją apie poreikį atlikti Patikrinimų plano pakeitimus, nurodydami konkrečius pakeitimus ir motyvus. Departamento Veiklos organizavimo skyrius apie poreikį atlikti Patikrinimų plano pakeitimus informuoja Departamento direktorių ar jo įgaliotą asmenį, kuris priima sprendimą (rezoliuciją) dėl Patikrinimų plano pakeitimo.</p> <p>Neplaniniai patikrinimai atliekami vadovaujantis pavedimu atlikti neplaninį patikrinimą, kuriame nurodomas patikrinimo tikslas.</p>
18.	<p>užtikrinti, kad patikrinimo aktai būtų išsamūs, prie jų pridėtos fotonuotraukos, visi vertinti dokumentai, ataskaitos, kiti dokumentai pagrindžiantys patikrinimo aktuose nurodytus faktus, taip pat pasirinktinai vykdyti atliktų patikrinimų vidaus kontrolę.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Nėra teisinio reglamentavimo dėl patikrinimo akto išsamumo, todėl praktika Departamento struktūriniuose padaliniuose surašant patikrinimo aktus yra nevienoda.</p> <p>Departamento direktoriaus 2020-02-26 įsakymu Nr. AD1-57 „Dėl apžiūros aktų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę pildymo“ patvirtinta apžiūros akto forma, skirta faktinėms aplinkybėms fiksuoti, bei šiuo įsakymu pavesta Departamento kontrolę atliekančių struktūrinių padalinių vadovams užtikrinti, kad patvirtintos formos apžiūros aktai būtų pildomi, kai atliekamas ne ūkio subjekto veiklos patikrinimas, tikrinama bendrojo naudojimo teritorija, įrenginys ar objektas, nežinoma, ar nėra galimybės nustatyti, kam priklauso tikrinama teritorija, įrenginys ar objektas, kitais atvejais, kai reikia fiksuoti faktus vietoje.</p> <p>Patikrinimo akto forma patvirtinta Aplinkos ministro 2017-05-11 įsakymu Nr. D1-393 „Dėl aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės dokumentų formų patvirtinimo“, kuria vadovaujasi valstybinė aplinkos apsaugos kontrolę vykdančios pareigūnai.</p> <p>Šiuo atveju siekiant užtikrinti, kad patikrinimo aktai būtų išsamūs ir prie jų pridėdami visi reikšmingi dokumentai, nuotraukos, reikalinga AAKIS sistemos modernizacija, kurioje ir turėtų būti sukeliama patikrinimo aktai, nuotraukos, kiti reikšmingi ir su patikrinimu susiję dokumentai.</p> <p>Departamento 2020 metų korupcijos prevencijos priemonių plane numatyta</p>

		padalinių vadovams patikrinti ne mažiau kaip 10 padalinio pareigūnų surašytų patikrinimo aktų ir su jais susijusių procesinių dokumentų per ketvirtį.
19.	įvertinti pateiktus pastebėjimus dėl galimai neišsamiai atliktų patikrinimų atvejų, išsiaiškinti jų priežastis.	Atsižvelgta. Šiaulių valdybos viršininkui planuojama pavesti įvertinti STT pateiktus pastebėjimus dėl galimai neišsamiai atliktų patikrinimų atvejų, išsiaiškinti jų priežastis, situaciją aptarti su pavaldžiais darbuotojais susirinkimo metu.
20.	įvertinti laboratoriniams tyrimams reikalingų lėšų poreikį, AAD teikti pasiūlymus dėl galimybės šioje srityje pareigūnams organizuoti kontrolinius tiriamų objektų laboratorinius tyrimus reidų, akcijų ir neplaninių patikrinimų metu.	Atsižvelgta. Laboratoriniai tyrimai vykdomi vadovaujantis Aplinkos ministro 2018 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. D1-443 „Dėl aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei reikalingų laboratorinių tyrimų ir matavimų organizavimo“ 2 punktu: <i>2. RAAD (nuo 2018 m. liepos 1 d. – AAD):</i> <i>2.1. pateikti AAA 2018 m. nuotekų valstybinės laboratorinės kontrolės planus ir stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų valstybinės laboratorinės kontrolės programas, teikti planinių laboratorinių tyrimų ir matavimų poreikius 2019 metams ir kiekvieniems kitiems kalendoriniams metams bei teikti paraiškas neplaniniams laboratoriniams tyrimams ir matavimams atlikti, kai tai būtina aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei tinkamai vykdyti;</i> <i>2.2. sudaryti sąlygas AAA darbuotojams pateikti į objektus paimti ėminius ar atlikti matavimus vietoje ir prireikus užtikrinti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų dalyvavimą imant ėminius ar atliekant matavimus vietoje.</i> Pareigūnai gali teikti paraiškas atlikti neplaninius laboratorinius tyrimus ir matavimus bet kurių patikrinimų metu. Aplinkos apsaugos agentūra numato reikalingų laboratoriniams tyrimams lėšų poreikį.
21.	užtikrinti, kad mėginiai, kurių rezultatais vėliau bus remiamasi, laboratoriniams tyrimams būtų imami dalyvaujant pareigūnams.	Atsižvelgta. Pareigūnai dalyvauja ėminių paėmimo metu, kai reikalinga užtikrinti Aplinkos ministro 2018 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. D1-443 „Dėl aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei reikalingų laboratorinių tyrimų ir matavimų organizavimo“ 2.2. punkto nuostatas. Aplinkos apsaugos agentūra atsako už laboratorinių tyrimų teisingumą ir teisėtumą.
22.	siekiant abiejų tikrintojų nešališkumo	Atsižvelgta.

	<p>atliekant patikrinimą, vengti situacijų, kai kontroliuojamų ūkio subjektų patikrinimus atlieka aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, turintys giminystės ryšių.</p>	<p>Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklėse nurodoma:</p> <p><i>Esant viešųjų ir privačių intereso konflikto požymiams, nustatytiems Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, pareigūnai privalo nustatyta tvarka pateikti nusišalinimą.</i></p> <p><i>Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. D1-145 patvirtinto „Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, reikalavimų aprašo“ 7 punkte nurodoma, kad</i></p> <p><i>Sprendimą dėl aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno nušalinimo nuo ūkio subjekto veiklos patikrinimo priima Kontrolę atliekančio subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo.</i></p> <p>Tas pats reikalavimas įtvirtintas ir Aprašo su TIPK ar TL bei Aprašo be TIPK ar TL 14 punkte: „<i>Esant viešųjų ir privačių interesų konflikto požymiams, pareigūnai privalo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyta tvarka pareikšti nusišalinimą nuo ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo</i>“.</p>
--	--	---